

Les 3 – Het achtergrondverhaal proloog Sabbat

Johannes 1:1

IN HET BEGIN WAS HET WOORD, HET WOORD WAS BIJ GOD EN HET WOORD WAS GOD.

Matteüs start zijn evangelie - zijn goede nieuws - met een uitgebreid geslachtsregister betreffende de herkomst van Jezus. **Marcus** toont ons meteen een volwassen Jezus die aan het begin van zijn openbaar leven door Johannes wordt gedoopt. En bij **Lucas** worden we eerst meegenomen in de geboorte-aankondiging, de geboorte en de kinderjaren van Jezus

Aan al deze zaken besteedt Johannes in zijn proloog niet de minste aandacht. Hij bezingt als het ware het mysterie van de menswording van God in Zijn Zoon, Jezus Christus.

Johannes laat geen ruimte voor twijfel: de mensgeworden Jezus is de openbaring van Gods Woord!

Anselm Grün schrijft in zijn boek *Het Evangelie spiritueel gelezen* het volgende: 'De proloog van Johannes is de mooiste christelijke lofzang die we hebben over de menswording.'

Samen overleggen

In 1 Joh. 1:1 lezen we het volgende: WAT ER WAS VANAF HET BEGIN, WAT WIJ GEHOORD HEBBEN, WAT WIJ MET EIGEN OGEN GEZIEN EN AANSCHOUWD HEBBEN, WAT ONZE HANDEN HEBBEN AANGERAAKT, DAT VERKONDIGEN WIJ: HET WOORD DAT LEVEN IS.

Wat betekent dat voor jou, **dat Woord dat leven is**? En hoe kunnen ook wij daarover getuigen?

Kun je concrete voorbeelden geven van wat jij gehoord, gezien of aanschouwd hebt met betrekking tot Gods Woord?

Het Woord is mens geworden

¹IN HET BEGIN WAS HET WOORD, HET WOORD WAS BIJ GOD EN HET WOORD WAS GOD. ²HET WAS IN HET BEGIN BIJ GOD. ³ALLES IS ERDOOR ONTSTAAN, ZONDER HET WOORD IS NIETS ONTSTAAN VAN WAT BESTAAT. (JOH. 1:1-3)

In deze woorden horen we duidelijk een echo van dat andere begin, nl. het scheppingsgedicht uit Genesis 1. De schepping van hemel en aarde was Gods eerste woord. En in deze schepping krijgt Gods Woord, Gods spreken, een prominente plaats.

Het Griekse **logos** [λόγος] wat woord betekent komt van het werkwoord lego [λέγω] dat zeggen of spreken betekent.

Het is nauw verwant met het Hebreeuwse werkwoord **amar** [אמר] dat ook zeggen of spreken betekent. Dit werkwoord komt maar liefst 11 keer voor in dit eerste hoofdstuk van Genesis.

Eens we dit weten is het haast onmogelijk om nog naar Jezus te kijken zonder ook de schepping te zien.

Samen overleggen

Hoe ervaar jij het verband tussen Gods schepping en Jezus?

Helpt dit jou om beter te begrijpen wie Jezus werkelijk is?

In het Woord was leven.

IN HET WOORD WAS LEVEN EN HET LEVEN WAS HET LICHT VOOR DE MENSEN. (JOH. 1:4)

Johannes gebruikt vaak tegenstellingen om iets duidelijk te maken. Leven staat tegenover dood zoals licht staat tegenover donker.

WIE IN DE ZOON GELOOFT HEEFT EEUWIG LEVEN, WIE DE ZOON NIET WIL GEHOORZAMEN ZAL DAT LEVEN NIET KENNEN. (JOH. 3:36)

WERKELIJK, IK VERZEKER U, WIE LUISTERT NAAR WAT IK ZEG EN HEM GELOOFT DIE MIJ GEZONDEN HEEFT, HEEFT EEUWIG LEVEN; OVER HEM WORDT GEEN OORDEEL UITGESPROKEN, HIJ IS VAN DE DOOD OVERGEGAAN NAAR HET LEVEN. (JOH. 5:24)

Voor Johannes is het duidelijk: Echt leven bestaat alleen in God en met God.

DIT IS HET OORDEEL: HET LICHT KWAM IN DE WERELD EN DE MENSEN HIELDEN MEER VAN DE DUISTERNIS DAN VAN HET LICHT, WANT HUN DADEN WAREN SLECHT. (JOH. 3:19)

JEZUS NAM OPNIEUW HET WOORD. HIJ ZEI: 'IK BEN HET LICHT VOOR DE WERELD. WIE MIJ VOLGT LOOPT NOOIT MEER IN DE DUISTERNIS, MAAR HEEFT LICHT DAT LEVEN GEEFT.' (JOH. 8:12)

Veel mensen strompelen rond in de duisternis, ze zien niet of nauwelijks waar ze naar toe gaan. Het is pas wanneer we ten volle in het licht van ons geloof durven staan, dat we in staat zijn om echt te zien.

Aan de man die blind geboren was vroeg Jezus op zeker moment 'GELOOFT U IN DE MENSENZOON?' (JOH. 9:35)

Na alles wat Jezus voor hem had gedaan, begreep de man nog steeds niet wie Jezus was. 'ALS IK WIST WIE HET WAS, HEER, ZOU IK IN HEM GELOVEN,' ZEI HIJ. (JOH. 9:36)

Pas toen Jezus zei dat Hij de mensenzoon is begreep de man het echt. Toen pas kon hij werkelijk zien wie Jezus was.

Daarop zei Jezus: 'IK BEN IN DE WERELD GEKOMEN OM HET OORDEEL TE VELLE. DAN ZULLEN ZIJ DIE NIET ZIEN, ZIEN EN ZIJ DIE ZIEN, ZULLEN BLIND WORDEN.' (JOH. 9:39)

Samen overleggen

Is het in het leven en in het geloof altijd zo duidelijk, zo zwart/wit?

Dit is goed en dat is fout? Dit mag wel en dat mag niet? Ik weet hoe het hoort en jij weet dat niet? Of zijn er ook grijze zones?

Ben jij ook al eens ziende blind geweest? Wie of wat heeft jou dan de ogen geopend?

Het ware licht

In zijn proloog schrijft Johannes het volgende over Jezus: HIJ WAS NIET ZELF HET LICHT, MAAR HIJ WAS ER OM TE GETUIGEN VAN HET LICHT: HET WARE LICHT, DAT IEDER MENS VERLICHT EN NAAR DE WERELD KWAM. (JOH. 1:8-9)

Wanneer Jezus aan het einde van zijn aardse leven voor Pilatus staat, dan antwoordt Hij het volgende op de vraag of Hij koning is: 'IK BEN GEBOREN EN NAAR DE WERELD GEKOMEN OM VAN DE WAARHEID TE GETUIGEN, EN IEDER DIE DE WAARHEID IS TOEGEDAAN, LUISTERT NAAR WAT IK ZEG.' (JOH. 18:37)

Hier worden de woorden licht en waarheid duidelijk met elkaar in verband gebracht. Met het begrip waarheid en dan zeker met dé waarheid proberen mensen vaak hun gelijk te bewijzen. En als gelovige gaan we daarin vaak nog een stap verder: 'Ik wandel in het licht van mijn geloof, dus ik weet wat de waarheid is.'

Samen overleggen

Kijk eens goed naar de tekst hiernaast.
Herkenbaar?

Is alles altijd eenzijdig zwart of wit?

Zijn mensen altijd eenzijdig goed of fout?

Chris Saelens, gewezen aalmoezenier in de gevangenis van Brugge zei mij ooit het volgende: 'Ik ontmoette drugsdealers, dieven, verkrachters en moordenaars, en toch moet ik nog altijd de eerste mens ontmoeten waarin niets van goeds aanwezig is.'

Hoe reageer je hierop?

Hoe kan dit ons helpen om mensen, mét de kennis vanuit ons geloof, toch met een open geest te ontmoeten?

Ik vroeg aan de zebra:
Ben jij zwart met witte strepen?
Of ben je wit met zwarte strepen?

En de zebra vroeg mij:
Ben jij goed met slechte gewoontes?
Of ben je slecht met goede gewoontes?
Ben jij luidruchtig met stille momenten?
Of ben jij stil met luidruchtige momenten?
Ben jij gelukkig met droevige dagen?
Of ben jij droevig met gelukkige dagen?
Ben jij netjes met slordige periodes?
Of ben je slordig met nette periodes?

En zo ging hij maar door:
Ben jij dit of ben jij dat?
Ben jij zus of ben jij zo?
Ben jij ... of ben jij ...?

Ik zal dus nooit meer
een zebra vragen
naar zijn strepen.

Uit God geboren

HIJ KWAM NAAR WAT VAN HEM WAS, MAAR WIE VAN HEM WAREN HEBBEN HEM NIET ONTVANGEN. WIE HEM WEL ONTVINGEN EN IN ZIJN NAAM GELOVEN, HEEFT HIJ HET VOORRECHT GEGEVEN OM KINDEREN VAN GOD TE WORDEN. ZIJ ZIJN NIET OP NATUURLIJKE WIJZE GEBOREN, NIET UIT LICHAAMELIJK VERLANGEN OF UIT DE WIL VAN EEN MAN, MAAR UIT GOD. (JOH. 1:11-13)

Jezus kwam als het ware licht naar de wereld. Toch hebben – zowel toen als nu – veel mensen hem niet aanvaard. Maar zij die Hem wel aanvaardden mogen zich kinderen van God noemen.

Wanneer wij God en Christus toelaten in ons leven, worden we als het ware nieuwe mensen. Dan worden wij immers omringd door hun licht en door hun onvoorwaardelijke liefde. Dan hoeven wij niet langer in het donker te dolen, op zoek naar zingeving.

Samen overleggen

Hoe heb jij dit al mogen ervaren in jouw leven, die liefde en dat licht?

Kun je hier een concreet voorbeeld van geven?

En wat met mensen die dit nog niet beleefd hebben? Hoe kunnen wij hen daarbij helpen? Op welke manier is Jezus hierin een voorbeeld voor jou?

In 1 Joh. 3:1 lezen we het volgende: **BEDENK TOCH HOE GROOT DE LIEFDE IS DIE DE VADER ONS HEEFT GESCHONKEN! WIJ WORDEN KINDEREN VAN GOD GENOEMD, EN DAT ZIJN WE OOK. DAT DE WERELD ONS NIET KENT, KOMT DOORDAT DE WERELD HEM NIET KENT.**

Wanneer wij God aanvaarden, dan weten we ons dus door Hem geliefd. Maar dit brengt natuurlijk ook een verantwoordelijkheid met zich mee.

Het vraagt dat wij, naar het voorbeeld van Jezus, bereid zijn om ander mensen écht te ontmoeten, om ze écht te zien, om écht naar hen te luisteren. Naar hun hele verhaal.

Zoals Jezus deed in die ontmoeting met de blindgeborene. Hij focuste zich niet op de zonde van de man of van zijn ouders. Hij opende zijn ogen en hielp hem zien.

Samen overleggen

DAT DE WERELD ONS NIET KENT, KOMT DOORDAT DE WERELD HEM NIET KENT.

Hoe reageer je op deze uitspraak?

En hoe kunnen wij mensen helpen om God en Jezus beter te leren kennen?

Valt misschien hier ook iets leren uit dat gesprek met de zebra? (zie hierboven)

Zijn wij bereid om mensen het licht te laten zien? Of blijven we ons blindstaren op hun fouten en tekortkomingen?

Het Woord heeft bij ons gewoond

HET WOORD IS MENS GEWORDEN EN HEEFT IN ONS MIDDEN GEWOOND, VOL VAN GENADE EN WAARHEID, EN WIJ HEBBEN ZIJN GROOTHEID GEZIEN, DE GROOTHEID VAN DE ENIGE ZOON VAN DE VADER. (JOH. 1:14)

In deze ene zin ligt misschien wel de kern van heel het Evangelie verborgen. Hij die volledig God was, kwam naar de aarde om volledig Mens te worden. Een mens van vlees en bloed die woonde en leefde onder de mensen.

En tegelijkertijd nodigt het ons mensen uit om in deze Mens, Jezus Christus, de grootheid van God te zien.

De Naardense Bijbel, die dicht bij de grondtekst blijft, verwoordt het als volgt: HET SPREKEN IS VLEES-EN-BLOED GEWORDEN EN HEEFT BIJ ONS ZIJN TENT OPGESLAGEN; WIJ HEBBEN ZIJN GLORIE AANSCHOUWD, EEN GLORIE VAN EEN ENIGGEBORENE VAN BIJ EEN VADER, VOL VAN GENADE EN WAARHEID.

In de tent, de woning van de mensen uit die tijd, zien bijbelgeleerden vaak een verwijzing naar de tempel waarin Gods glorie onder de mensen verblijft. Het vleesgeworden Woord vervangt die tempel en is nu de expliciete plek van Gods aanwezigheid in deze wereld. (Het Evangelie spiritueel gelezen – Anselm Grün)

Samen overleggen

Ervaar jij dat ook zo, dat Gods Woord dat mens geworden is, in jouw woont?

En zo ja, wat doet dat met jou?

Probeer dit zo concreet mogelijk te maken.

